

FIGUUR 2
Het Staartblauwtje (*Lampides boeticus*), Nijmegen 22 augustus 1967.

gen in Nijmegen op 22 augustus 1967. De laatste decennia wordt deze dwaalgast bij ons wel vaker waargenomen, maar destijds was dit het tweede exemplaar dat uit Nederland bekend werd.

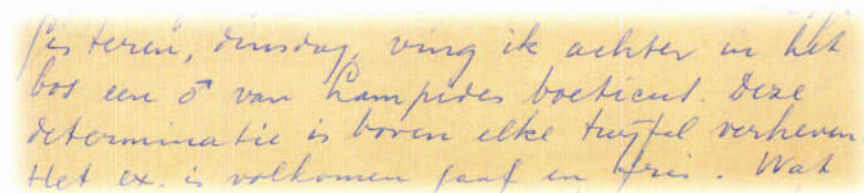
In de jaren zestig werd Wim Diemel door het hoofd van een basisschool attent gemaakt op een daar aanwezige vlindercollectie. Hij trof er, in beginnende staat van verval, een collectie aan waarvan de wetenschappelijke waarde inmiddels de educatieve waarde oversteeg. De collectie Kammerer verwisselde van eigenaar en werd daardoor van de ondergang gered. De collecties Kammerer en Die-

mel smolten samen, en in de jaren daarna groeide met name het nachtvlinderdeel nog aanzienlijk. Slechts de etiketten onder de vlinders getuigen van het werk van twee, zo verschillende verzamelaars.

Twee verzamelaars, die deden wat verzamelaars behoren te doen: zorgvuldig documenteren hoe de fauna en flora van een bepaald gebied, in een bepaalde periode, is samengesteld. Hun drijfveren mogen verschillend zijn (verwondering, nieuwsgierigheid, wetenschappelijke interesse of primitief jachtinstinct), het effect is steeds hetzelfde.

Na ontsmetting en verwijdering van nogal wat aangevreten exemplaren zullen de resterende vlinders worden opgenomen in de eigen collectie van het Natuurhistorisch Museum Maastricht.

Frans Cupedo
Geulle

FIGUUR 3
Aantekening over de vangst van het Staartblauwtje (*Lampides boeticus*) van 22 augustus 1967.

BOEKBESPREKING

HET PAARSE LANDSCHAP

SVEIN HAALAND, 2004. Vertaald, bewerkt en uitgebreid vanuit de oorspronkelijke uitgave in het Noors. Nederlandse vertaling en bewerking: Geert de Blust, Herbert Diemont en Jan Jansen. Stichting Uitgeverij van de Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht/Natuurpunt, Mechelen. 172 pagina's. ISBN 90 5011 187 4. Prijs € 19,95 (€ 17,95 voor leden KNNV/NHGL), exclusief € 3,50 verzendkosten. Te bestellen bij de KNNV-uitgeverij te Utrecht (tel. 030-2333544; e-mail: info@knnvuitgeverij.nl), bestelcode 'D81'. Ook verkrijgbaar in de boekhandel.

Een mooi kleurrijk en goed verzorgd boek, met een afwijkend, maar leuk en handzaam formaat, dat was mijn eerste indruk die ik van het boek 'Het paarse landschap' kreeg. Als je het boek doorbladerd, kom je veel mooie, maar ook zeer oude foto's tegen, die allemaal het verhaal vertellen van de geschiedenis van het heidelandschap en haar bewoners. Het is daardoor meer een cultuur- dan een natuurboek. Het ingenieuze landbouwsysteem van hoofdzakelijk schapenbeweiding van de zeer arme gronden, bracht een specifiek landschap voort, bestaande uit weiden, akkers, vennen, vennen, maar vooral heide. De landbouwme-

thoden van de drie Europese heideregio's als potstalcultuur, branden en plaggen komen natuurlijk aan bod en ook de bekende heideproducten als schapenkaas, wol, honing, touw, bezems en schapenvlees passeren de revue. Vroeger werd zelfs bier van Struikheide, Dophei en Gagel gebrouwen.

De heideboer was een duurzame boer en vrijwel geheel zelfvoorzienend, hoewel er hard gewerkt moest worden. Het is interessant te lezen over de verschillen in heideculturen tussen de drie regio's: die lopen van Noorwegen/Zweden via West-Europa tot aan Portugal. Maar op hoofdlijnen is

deze cultuur in heel Europa toch hetzelfde. Hierdoor valt het boek vaak in herhaling. Er worden wel veel leuke anekdotes over aparte gebruiken van de heideboeren verteld. Bijvoorbeeld over de steltloperherders van Gascogne, die hun schapen extra goed in de gaten konden houden, doordat ze hoog boven het heideland kilometers ver konden kijken. Die mooi geïllustreerde anekdotes maken echter wel dat de opmaak van het boek erg druk is. Tevens lopen er meerdere verhaallijnen over één pagina, waardoor je tijdens het lezen veel heen en weer moet bladeren.

De natuur van het heidelandschap wordt helaas karig behandeld, slechts twee hoofdstukken gaan over de flora en fauna van de heide in de verschillende regio's. Ook wordt het heidelandschap van Nederland weinig belicht. Het laatste hoofdstuk behandelt de 'platteland vernieuwing' van het heideboerenlandschap in Nederland, wat een verandering van agrarisch naar recreatief gebruik betekende. Dit hoofdstuk doet echter geen recht aan de belangrijke plaats die dit landschap in onze natuur en cultuur heeft verworven. Al met al een mooi geïllustreerde bundel van verhalen over de geschiedenis van de heidecultuur in Europa.

Linda Wortel